

VŠETKO JE ZO SKÁL

Zamysleli ste sa nad tým, koľko predmetov vašej každodennej potreby pochádza z neživej prírody?

- Keď ráno vstanete a raňajkujete, chlieb s maslom máte na porcelánovom tanieri a čaj v porcelánovej šálke. To sú produkty vyrobené z ílov, ktoré obsahujú kaolín alebo z kaolinitu.

- Idete sa prejsť do mesta a obdivujete krásne stavby a ich krásny zovňajšok - materiál na tieto stavby bol vytážený v štrkovniach a vylámaný v kameňolomoch. Zvlášť pekné horniny sa využili ako dekoračný kameň na fasády týchto budov.
- Keď v galérii obdivujete maľby ani neviete, že základom niektorých farieb sú minerálne pigmenty. Možno si neuvedomíte ani to, že pekná socha bola niekedy len anonymným a beztvarym kusom skaly niekde v horskom masíve.

- Dámy, ktoré sa radi pudrujú a šminkujú sa zase (viac menej nevedomky) stretávajú s najmäkším minerálom Mohsovej stupnice tvrdosti - mastencom, ktorý tvorí základ líčidiel. Podobných príkladov existuje nespočetne veľa.

Úloha:

- V nasledujúcej úlohe prirad'te k veciam každodennej potreby minerál (horninu), ktorý bol potrebný na ich výrobu. Ako pomoc vám poslúžia kartičky s opisom minerálu a tabuľka so základnými vlastnosťami jednotlivých minerálov.

Pomôcky:

- sada kartičiek s obrázkami predmetov každodennej potreby alebo predmety každodennej potreby vyskytujúce sa v každej domácnosti,
 - sada kartičiek s opisom využitia minerálu (horniny),
 - vzorky minerálov (hornín),
 - tabuľka s vlastnosťami jednotlivých minerálov (hornín),
- (sady kartičiek aj tabuľku s vlastnosťami nájdete v časti: Na stiahnutie)

Postup:

1. rozložte na stôl kartičky s obrázkami jednotlivých predmetov, ktoré bežne používame v domácnosti,
2. priložte kartičku s opisom materiálu, z ktorého je daný predmet vyrobený ku každému obrázku
3. prirad'te k jednotlivým obrázkom vzorky minerálov (hornín) pomocou priloženej tabuľky a opisných kartičiek.

Otázky:

1. Nájdete ďalšie veci vyrobené z minerálov?
2. Skúste porozmýšľať, čo všetko z vášho mobilu pochádza zo skál.
3. Viete, čo majú spoločné ceruzka a diamant?
4. Vedeli by ste si predstaviť jeden deň bez skál? Zvládnuť deň bez mobilu, televízora alebo playstation by asi bolo možné. Aj bez taniera, pohára, či vidličky. Ale čo oblečenie a topánky? Nepoužili sa na ich výrobu kovové stroje?

